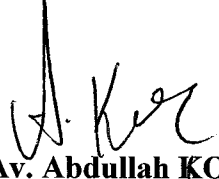

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanması arz ederim.

Av. Abdullah KOÇ

HDP Ağrı Milletvekili

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

Abdullah Gül Üniversitesi Sayıştay Raporlarıyla Tespit Edilen Bulgu Listesi;

- **Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi**

Üniversitenin taşınmaz hesaplarında kayıtlı maddi duran varlıkları için yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmediği, doğrudan gider olarak muhasebe hesaplarına alındığı görülmüştür. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “25 Maddi Duran Varlıklar” başlıklı 169' uncu maddesinde; Maddi duran varlıklar hesap grubunun, kamu idarelerince faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar, bunların birikmiş amortismanları ile ayrılan değer düşüklüğü karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı,

“Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 170'inci maddesinin (b) bendinin 1'inci maddesinde de; Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı arttıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 47 sıra numaralı “Amortisman ve Tükenme Payları Tebliği”nde duran varlıklardan hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı belirtilmiş olup, Tebliğ'in 4' üncü maddesinde duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerlerinin maliyet bedeli olacağı, maliyet bedelinin ise, bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamı olacağı, bir varlık için yapılan harcamaların, kayıtlı değerine ilave edilmesi halinde, amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılacağı belirtilmiştir.

Anılan Tebliğ'in “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6'ncı maddesinde, taşınmaz hesaplarında kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan 34.000 TL'lik limiti aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği ve henüz amortisman ayırma süresini

tamamlanmamış olan duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların, varlığın maliyet bedeline eklenerek kalan amortisman süresince eşit olarak amortisman ayrılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, taşınmaz hesaplarında kayıtlı maddi duran varlıkların değerini artıran ve tutarı 34.000,00 TL'yi aşan harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmesi ve bu duran varlıklar için ayrılan amortisman tutarlarının, söz konusu duran varlığın yenilenen değeri üzerinden hesaplanması Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri gereğidir.

Yapılan incelemede, Üniversitenin mülkiyetinde olan hizmet binalarına yönelik değer artırıcı nitelikte 2021 yılı içerisindeki 96.760,00 TL ve 141.600,00 TL olmak üzere toplam 238.360,00 TL tadilat ve onarım harcamasının söz konusu varlığın maliyet bedeline eklenmek suretiyle aktifleştirilmediği, doğrudan gider hesapları ile muhasebe kayıtlarına alındığı, dolayısıyla duran varlıklara ilişkin amortismanların da, bu varlıkların yeniden belirlenmesi gereken değerleri dikkate alınmadan hesaplandığı tespit edilmiştir.

Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların maliyet bedeline eklenmeyerek doğrudan gider kaydı yapılması nedeniyle mali tablolarda 252-Binalar Hesabının 238.360,00 TL noksan; 630- Giderler Hesabının ise, aynı tutar kadar fazla görünmesine neden olunmuştur. Öte yandan maddi duran varlıkların yeni değerleri üzerinden ayrılması gereken ancak ayrılmayan amortisman giderlerindeki fark nedeniyle faaliyet sonucu da değişmektedir.

Her ne kadar kurum değer artırıcı harcamaların 2022 yılı içerisinde ilgili duran varlık hesaplarına alındığını ve ilgili harcamalara ait amortisman ayırma işlemi yapıldığını bildirse de 2021 yılı taşınmaz mallar için yapılan değer artırıcı harcamalar anılan Tebliğe uygun olarak ilgili varlık hesapları ile aktifleştirilmemiştir.

- **Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında %10 Sınırının Aşılması ve Bu Aşım İçin Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması**

Üniversite tarafından yapılan mal ve hizmet alım ihaleleri incelendiğinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22/d ve 21/f maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların 2021 yılı toplamının Üniversitenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10 unu aştığı ve bu aşım için Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinde; *"Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur: "ı) (Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10 unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."* denilmektedir. Aynı Kanunun Görevlilerin Ceza Sorumluluğu başlıklı 60'ıncı maddesinde de; *"...5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62'nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır"* denilerek; ihale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin, Kanunun temel ilkeleri ve ilgili maddelerde belirlenen kurallara uymasının önemine vurgu yapılmıştır.

Abdullah Gül Üniversitesi 2021 yılı bütçesine mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için toplam 23.677.069,00 TL ödenek konulmuştur. Aynı yıl içerisinde parasal limitlere tabi olan ve 4734 sayılı Kanunun 22/d ve 21/f maddeleri çerçevesinde alımı gerçekleştirilen mal ve hizmet için toplam 3.638.013,88 TL harcama yapılmıştır. Bütçenin ilgili tertibinin %10

2640

tutarının aşılacağı ilk olarak 19/10/2021 tarihinde anlaşılmasına karşın 4734 sayılı Kanunun 62/1 bendinde belirtildiği şekilde Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmamıştır.

Kurum, yıl içindeki olağanüstü şartlar ve öngörülemeyen sebepler nedeniyle kanunda belirtilen limitin aşıldığını ancak bundan sonra aylık kontrol süreçleri kurularak konuya hassasiyetle yaklaşılacağını belirtse de 2021 yılında, parasal limitler dahilinde ve 4734 sayılı Kanunun 22/D ve 21/F maddelerine göre yapılan mal ve hizmet alımlarında bütçeden ayrılan ödeneklerin %10'u aşılmış ve aynı Kanunun 62/1 bendine göre Kamu İhale Kurumundan aşım için uygun görüş alınmamıştır.

2021 yılı Sayıştay Denetim Raporlarını incelediğimizde Başkanlığınıza bağlı kurumda yukarıdaki usulsüzlükler tespit edilmiştir. Bu usulsüzlüklerin giderilmesi ve bütçeden kaynaklı ortaya çıkan ekonomik kaybın önüne geçilmesi için Başkanlığınızın aşağıdaki soruları ivedilikle cevaplaması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda tespit edilen usulsüzlükler ile ilgili Başkanlığınızca bir açıklama yapılacaktır, söz konusu olan usulsüzlükler nedenleri ile birlikte izah edilecek midir?
2. İlgili kurum hesaplarında tespit edilen usulsüzlükler ile ilgili herhangi bir mali soruşturma veya kovuşturma başlatılmış mıdır veya başlatılacak mıdır?